

Rituksimabi-lääkehoito

1. Yleistä

Rituksimabi on ns. biologinen vasta-ainemuotoinen lääke. Se sitoutuu b-lymfosyyttiin valkosoluihin ja aiheuttaa näiden solujen tuhoutumisen. Lääkkeen vaikutus on puolustusjärjestelmää rauhoittava, eli immunosuppressiivinen. Sitä käytetään tulehduksellisten keuhkokudoksen sairauksien hoidossa, mutta myös monissa muissakin sairauksissa. Rituksimabi-hoidon yhteydessä käytetään usein myös pientä annosta kortisonia (prednisoloni) ja joskus se voidaan yhdistää toiseen puolustusjärjestelmää alentavaan lääkkeeseen. Lääkkeen teho alkaa ja loppuu hitaasti tavallisesti noin 3 kuukaudessa.

Rituksimabin valmistenimiä ovat mm. **Mabthera, Rixathon, Ruxience** ja **Truxima**.

2. Hoidon käytännön toteutus

Lääkehoidon aloitus suunnitellaan lääkärin vastaanottokäynnillä. Lääkäri kertoo hoidon tavoitteista hoidon haitoista ja annoksesta. Ennen hoidon sinulta otetaan hoidon turvallisuutta mittaavia laboratoriotestejä. Hoito annetaan hoitokeskuksessa, jossa hoitaja ohjaa lääkkeen käytön.

Hoito on yksilöllistä, mutta se aloitetaan usein 2 noin 14 vrk välein annettavasta 0,5-1 g annoksesta, sen jälkeen lääkettä annetaan 6-12 kuukauden välein.

Ennen Rituksimabia saat esilääkkeet estämään mahdollisia haittavaikutuksia. Saat seuraavat esilääkkeet:

- Panadol 1 g suun kautta
- Setiritsiini 10 mg suun kautta
- Metyyliprednisoloni 100 mg suonen sisäisesti.

Lääkehoitoa edeltävästi ja sen jälkeen tarkistetaan verikokeet. Hoitava lääkäri päättää verikoeseurannasta.

3. Haittavaikutukset

Rituksimabiin voi liittyä haittavaikutuksia. Tämän vuoksi sinua seurataan tiiviisti keuhkosairauksien poliklinikalla.

Sijainti: Keuhkosairaudet	Hyväksytty pvm: 28.8.2023
Hyväksyjä: Jukka Viikari, osastonylilääkäri	Laatija: Ville Koistinen, keuhkosairauksien ylilääkäri

Tyypillisimpiä mahdollisia haittavaikutuksia ovat:

- Lääkkeen annon yhteydessä osalle voi kehittyä vilunväristyksiä, kuumetta, vapinaa ihon kutinaa ja nokkosihottumaa
- Rituksimabi-hoito voi lisätä infektioiden kehittymistä. Erityisesti lääkkeeseen voi liittyä pneumokystis-sienen aiheuttama keuhkokuume.

4. Muuta

Mikäli sinulle kehittyy rituksimabi-hoidon yhteydessä merkittäviä oireita (pahenevaa yskää tai hengenahdistusta, vaikeita vatsakipuja, lämpöilyä), ota yhteyttä keuhkosairauksien poliklinikalle.

Rituksimabia ei tule antaa akuutin infektion yhteydessä

Mikäli sinulle kehittyy kuumeinen infektio, on sinun hakeuduttava kiireellisesti lääkärin vastaanotolle (terveysasema, työterveyshuolto, päivystys). Sinun on kerrottava rituksimabi-lääkehoidosta käynnin yhteydessä.

Rituksimabi heikentää rokotusten tehoa, joten tarpeelliset rokotukset on annettava ennen hoitoa. Pneumokokkrokotusta, kausi-influenssarokotusta sekä koronarokotuksia suositellaan otettavaksi.

Eläviä, mutta heikennettyjä rokotuksia (keltakuume) ei suositella rituksimabihoidon aikana. Inaktivoituja mikrobeja sisältäviä rokotteita voidaan käyttää, mutta niiden teho voi olla alentunut.

Hoidon aikana käytetään usein Pneumokystis-sienen estohoitona Cotrim fortea 1 tabletti 3 kertaa viikossa, tai Cotrim 1 tabletti joka päivä.

Lääkehoidon aika ei saa tulla raskaaksi. Eikä lääkehoidon aikana saa imettää.

Rituksimabi-hoito voi altistaa vakavammalle koronavirusinfektioille. Koronarokotuksen jälkeen rituksimabihoito annetaan aikaisintaan 4 viikon kuluttua. Rituksimabin jälkeen suosituksena on pitää noin 2 kuukauden tauko ennen koronarokotusta.

Rituksimabi-hoitoa saavalle potilaalle tulee koronavirusinfektion yhteydessä harkita Paxlovid-lääkitystä.

5. Yhteystiedot

Lääkehoitoon liittyvissä kysymyksissä tai mikäli haittaoireita ilmenee, ole yhteydessä keuhkosairauksien poliklinikalla puhelimitse (puh. 05 220 2403, kello 8-15).

Sijainti: Keuhkosairaudet	Hyväksytty pvm: 28.8.2023
Hyväksyjä: Jukka Viikari, osastonylilääkäri	Laatija: Ville Koistinen, keuhkosairauksien ylilääkäri